

ROZMYŚLANIE (295) *sb n*

o oraz a jasne (w tym w o 1 r. błędne znakowanie); -é (19), -e (2); -e *BiałKat*; -é : -e *OpecŻywPrzedm* (5:1).

sg *N* rozmyślanie (69); -é (13), -(e) (56). ◇ *G* rozmyślania (49); -ą (48), -(a) (1). ◇ *D* rozmyślaniu (33). ◇ *A* rozmyślanie (34); -é (6), -e (2), -(e) (26); -é *OpecŻyw* (3), *SarnStat* (2); -e *BiałKat*; -é : -e *OpecŻywPrzedm* (1:1). ◇ *I* rozmyślanie (25), rozmyślanim (10); -ém *TarDuch*, *RejPs*, *BibRadz* (2), *RejAp* (2), *RejPos*, *ModrzBaz*, *CzechEp*, *CzechEpPORz*, *GórnRozm* (2), *SarnStat* (2), *SiebRozmyśl* (2); -im *OpecŻyw* (2), *OpecŻywPrzedm*, *KwiatKsiąż*, *HistRzym*, *SkarŻyw* (2), *SkarKaz*; -ém : -im *LatHar* (9:2); ~-ém (4), -(e)m (21). ◇ *L* rozmyślaniu (58). ◇ *pl N* rozmyślania (12); -ą (9), -(a) (3). ◇ *G* rozmyślań (1). ◇ *A* rozmyślania (4).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI* (jeden z niżej notowanych przykładów) – *XVII* (z *Cn*) – *XVIII w. s.v. rozmyślic*.

Myślenie, zastanawianie się, zwłaszcza głębokie i szczegółowe, roztrząsanie; meditatio Vulg, PolAnt, Modrz, Calag, Cn; deliberatio Mącz, Calag, JanStat, JanPrzyw; cogitatio Vulg, Cn; contemplatio Mącz, Modrz; agitatio (mentis) Mącz, Cn; consultatio Calag, Calep; consideratio, reputatio, versatio Mącz; ruminatio Calep (295) : *RejWiz* 46; rozmyślał sam w sobie co czynić miał jeśli gonić nieprzyjaciela których było czternaście tysięcy/ połowicę tego ludu mając czyli się wrócić do domu. A w tym rozmyślaniu w nocy widział [*Lestko Czarny*] widzenie Angielskie/ które się S. Michałem wyznawało być/ wspominało go aby bez żadnej boiaźni nieprzyjaciela gonił *BielKron* 365; *Agitatio*, Różanie właśnie wmysłu/ Różmiślanie [*!*]. *Mącz* 6b, 333c, 443c, 486d; Bo ludzie wczeni y mądrzy/ rozmyślanie się więcej zabawiają *GórnRozm* N3v, N3v; *Ruminatio*, rei cuiuspiam in memoriam revocatio – Różmiślanie. *Calep* 931b.

rozmyślanie czego (2): Wielka nędza jest nąznaczoną każdemu człowiekowi [...]. To jest/ myśli ich/ y boiaźń ferdeczna/ y rozmyślania rzeczy przyszłych [*adinventio expectationis*]/ a dzień śmierci [*absorbują wszystkich ludzi*]. *BudBib Eccli* 40/2. Cf »nie wdawać się w rozmyślanie«.

rozmyślanie około czego (1): A in genere *Deliberatio*/ to jest w tym rodzaju rozmyślania około spraw/ iuż ta szyroka wymowa v *Xiążat* y wielkich panów żadnego miejsca niema *KwiatKsiąż* Iv.

rozmyślanie o czym (2): a do tego się osobnego obiawiania nie kwapiąc/ wykąwszy by sam Bog: besiego o tym rozmyślania/ przedtym/ wykonać co przezeń chciał duchem swoim/ iako wykonał był przez Piotra przeciw Ananiaszowi y Zefirze. *CzechRozm* 240; aby potym [*lege: po tym*] na ostateczne rzeczy wspomnianiu/ nie schodziło mi na przyszłym do nich przygotowaniu/ y pracowitym o sposobie tego przygotowania rozmyślaniu. *LatHar* 640.

rozmyślanie w czym (1): Y może I. M. temu wierzyć/ iż tymi słowy swymi nie lada iako mię wzbudził/ ku pilniejszemu w rzecz tę wglądaniu y w niej rozmyślaniu. *CzechEp* 127.

rozmyślanie czyje [*w tym: pron poss* (12), *G pron* (5)] (17): gdyż w ciebie człowieka żyjącego jest s przyrodzenia osądzon rozum y każde rozmyślanie jego *RejAp* 68; *CzechRozm* 240. Cf *Frazy*; »dopatrzyć się w rozmyślaniu swoim«, »zrozumieć rozmyślanie«.

Frazy: »to (już ja) rozmyślaniu [czyjemu: twemu (9), każdego (1)], każdemu na rozmyślanie poruczam; to każdego rozmyślaniu przypuszczam; co każdego rozmyślaniu niech będzie poruczono«

= już nie będę tłumaczył, musisz a. trzeba samemu się zastanowić [szyk zmienny] [w tym: ze zdaniem dopełnieniowym (8); zaimek względny (6), iż, jeśli, żeby] (10:1;1;1): Możeć to być powieść zmyśloną od Poetow/ ále w łobie ma wielkie przykłády/ porucząm tho káżdemu ná rozmyślánie rozmáite. *BielKron* 49; *RejAp* BB7, 35, 143v; Co káżdego rozmyślániu niechay będye porucżono/ iákim łzáfárzem ieft/ á iákimby być łpráwnie miał *RejPos* 23v, 57, 89v, 168, 261v, 267v (9).

perryfr. »[przed czym] ustawa rozmyślánie [czyje]« = *coś przekracza czyjeś pojęcie* (1): Abowiem mię zewłsech łtron obelży rozliczne łprzećiwnoći/ á wydawáią mię wyłtepkí moie węcżłse niż ía onich rozumiem ktore łnadz przerownáły liczbę włosow moich thák íż przedniemi vłtawa y rozmyślánie moie. *RejPs* 61.

Zwroty: »dopatrzyć się w rozmyślániu swoim« = *poznać* (1): Thákżeć y thu gdy łie obacżyłz á vřrzyłz íż łie íuż wiele wypełnił/ iáwnie łie potym tego dopátrzyłz/ íż to prawdá/ w rozmyślániu łwoim/ íełłże cie Pan Bog włpomoc będye raczył. *RejAp* 3v.

»nie wdawać się w rozmyślánie [czego]« (1):Nie wdáwayże łię w rozmyślánie próżne pierwłzych wiekow [*noli festinare cum prioribus temporibus cogitare vana*]/ ábył łkwápliwie nie miał względu ná połlednieyze czály. *BibRadz* 4.*Esdr* 6/34.

»rozmyślánim [co] zachować« = *zapamiętać* (1): tych rzeczy ktorych łię íuż nauczyli máią íe rozmyślánim záchować/ á ktorych íełzce/ tedy przeż vłtáwiczne á pilne czytánie máią łobie włpołobiać. *KwiatKsięż* K4v.

»zrozumieć rozmyślánie [czyje]« = *zrozumieć kogoś* (1): Mowienia moie vłłyłz íehowo/ zrozumiey rozmyślánia moie [*intellige meditationem meam*]. *BudBib* Ps 5/1.

Wyrażenia: »rozmyślánie grzechow swoich« = *rachunek sumienia* (1): Przydą w rozmyślániu grzechow łwoich [*Venient in cogitatione peccatorum suorum*] boiázłwi/ y ofoczą íe z drugiey łtrony niepráwoći ich. *Leop Sap* 4/20.

»pilne rozmyślánie« (2): A íełłż tego íełzce ná oko niewidzílz/ tedy ía to íuż twemu pilnemu rozmyślániu porucząm. *RejAp* 143v; *CzechEp* 127.

»rozmyślánie próżne« [szyk 1:1] (2): íżbychmy łię w nich próżnym rozmyślániem y głęblzym nád rozum náłz wywiádowániem nie zábawiali *BibRadz* *4, 4.*Esdr* 6/34.

»rozmyślánie rozumne« (1): á kthemu thák połthánowiony/ iákoby częłcią był [*dobry król*] w rozmyślániu rozumnym/ czo Łáćinniczy contemplátią zowá/ częłcią w łpráwach *GórnDworz* Gg7.

Szeregi: »rozmyślánie, rozeznanie« (1): Szczęłliwe to rozmyślánie/ Káżdey łpráwy rozeznanie/ Bo łpráwá dniá wczoráyłzego/ Młłtrzem íeft v dzíłieyłzego. *RejZwierc* 232v.

»rozum i rozmyślánie« (2): *RejAp* 68; Othož/ iáko Moížełz powieda/ połżoná íełth przed cie wodá y ogień/ obierayze łobie przy czym zołtác małz/ tho íuż ía twemu rozumowi y rozmyślániu porucząm. *RejPos* Ooo5.

»wglákanie, rozmyślánie« (1): *CzechEp* 127 *cf* *rozmyślánie w czym*.

Wyrażenie przyimkowe: »z rozmyślániem« (1):

~*Wyrażenie:* »z długim [jak] rozmyślániem« (1): bo z długim przez kílká łat rozmyślániem wędzídło łię to kowáło *CzechEp* 52.~

Przen [czyje] (2) : Dufze złej y dobrej po łmierći rozmyślánie. *RejWiz* 121 *marg* [*idem*] Cc5.

a. *Połączone z przeżyciem religijnym, kontemplowanie tajemnic wiary* (228) : *OpecŻyw* 30, 102, 103; S takowegociem rozmyślaniá/ mnodzy ludzie prołci a nieumiętni/ bywaią rozumu oświeżonego iż żywota świętego *OpecŻywPrzedm* C4, C3v; *OpecŻywSandR nlb* 4; A gdyfch tak był auguſtyñ iſzwyąthy wtakym roſzmyſzlanyu modłacz ſyą naſzwyątfzey pannye ktoremuſz othpouyedzała panna Marya rzekącz [...] *PatKaz I* 35v; *WróbŻołt* aa3; Ták Páweł zowie Ráiem y trzećim niebem zacne á wyfokie obiaſwienie táiemnic roſkofſznych Boſkich/ gdy był záchwycon w rozmyſłanie niebieſkie *GrzegŚm* 41; *KuczbKat* 435; á wſzytek lud ku pilnemu ſtáraniu o tákowe rzeczy/ á wſtáwicznemu rozmyſłaniu/ pobudza. *RejPosRozpr* b3; *ReszHoz* 136; DWoiáko ſię to nabożeńſtwo ſwięte/ Zołtarzá/ Wianká/ y Koronki Páñny Błogoſławionej Máryey odpráwić może: to ieſt bądź modlitwą ſámą/ bez wſzelkiego rozmyſłania/ bądź modlitwą/ z rozmyſłaniem złączoną/ á to troiáko. *LatHar* 514; DO tey ſerdeczney y wñętrzney modlitwy/ ktorą rozmyſłaniem názywamy/ trzy ſię częſci álbo ſiły duſze náſzey ſchodzą: Pámięć/ rozum/ y wola. *LatHar* 662; Dotknął Dawid kroćiuchno dwu znácznych pożytkow iego [*tego ſposobu modlitwy*]/ to ieſt oſwiecenia rozumu/ y zápalenia woley/ gdy ták mowił: W rozmyſłaniu moim/ ogień ſię rozżarzy. gdzie rozmyſłanie do rozumu/ rozżarzenie do woley ſię ſciąga. *LatHar* 663; wolą Páñką/ y wſtáwy iego/ rozmyſłaniem częſtym rozbieráć kazano *LatHar* 664; Wiele rzeczy potrzebá do pożytecznego y przyſtoynego odpráwienia tákiego nabożeńſtwá. Iedne być máią/ przed rozmyſłaniem/ drugie przy rozmyſłaniu/ trzećie po rozmyſłaniu. *LatHar* 664; bo trudnieyſze ieſt rozmyſłanie/ niſzli wſtna modlitwá. *LatHar* 664, 215, 257 [2 r.], 264, 318, 514 [3 r.] (31); *SiebRozmyśl* [A4]v, F2, F2v; *SkarKaz* 7a [2 r.], 550b.

rozmyślanie kogo, czego (64): *OpecŻyw* 102, 160 [3 r.], 190; *OpecŻywPrzedm* C3 [2 r.], C3v [2 r.], C4, C4v; *OpecŻywSandR nlb* 5; *TarDuch ktv*; abowiem rozmyſlanie zakonu y przykazania bożego, czyni iſze ſmuthki możemy ſcierpieć. *WróbŻołt* oo7v, cc7v, qq2; a dla lepſei chwci/ a ſprawnoſci kv rozmyſlaniv/ y poięciw navki ſłowa bożego/ chwale y trzymam [*poſt*]. *SeklWyzn* f2; *KrowObr* 178v; *BibRadz* *4, *Ps* 118/148, *Eccli* 39/1, II 100c marg; *RejAp* 68; *HistRzym* 54, 106v; *RejPosWiecz*³ [97]; (*marg*) Naboſne Boſtwá rozmyſłanie w tym ſłowie Oćiec. A co ſą zá właſnoſci perſon. (–) Bo Piſmo S. przez to ſłowo Oćiec/ pocżyna to nam oznáymiáć/ co w oney niedoſtępney ſwiátłoſci/ gdzie Bog mieſzka/ ieſt zákryto *KuczbKat* 15, 10, 250, 280, 380; *WujJud* 41v; *ModrzBaz* 8, 55; *SkarŻyw* 50, 159, 202, 297, 507 (8); ále więcey ſię o to fráłował/ iſz gnuſnymi y niedbálymi byli/ nie ćwicząc ſię w wſtáwicznym rozmyſłaniu ſłowá Bożego *NiemObr* 90; *ArtKanc* S16; *LatHar* 190, 256 marg, 260 [3 r.], 639 marg, Aaa7 [3 r.]; *SiebRozmyśl* [A2]v [2 r.]; *WujNT* 130, 860; *WysKaz* 46; *PowodPr* 51; *SkarKaz* 383a marg, 422b, Oooo2a. Cf »mie(wa)ć rozmyſłania«, »w rozmyſłaniu«.

rozmyślanie o kim, o czym (12): Drugi pytał czyby była mądroſć, odpowiedział, rozmyſlanie o ſmierci *BielŻyw* 32, 103; *RejKup* f7v; A tákowa wiárá wktorymkolwiek tſłowieku ieſth/ ieſt teſz wnim/ o rzetach Świętych rozmyſlanie *KrowObr* 59; *BibRadz* *4; *RejPos* 306; *CzechEp* 77; ále w myſli moiey niech będzie rozmyſłanie o Bogu *LatHar* 333, 672, Aaa5v; *SkarKaz* 38a. Cf »mie(wa)ć rozmyſlanie«.

rozmyślanie w czym (10): *SkarŻyw* 362; *CzechEp* 235; Cwiczenie tedy y rozmyſłanie wſtáwiczne w ſłowie Bożym (czego Práłáci Rzymſcy zákázuia) Apoſtoł ſ. záleca *NiemObr* 90. Cf »mie(wa)ć rozmyſlanie«, »za rozmyſłaniem«.

rozmyślanie czyje [w tym: *pron poss* (34), *G sb i pron* (6)] (40): *OpecŻyw kt*, 1, 168v; *WróbŻołt* 118/24, 77, 97, 99, 143, 174; *RejKup* f7v; A wżakoż mimo to wżytko zakon twoy moy Pánie/ leſtci mnie zawnždy vprzeyme moje rozmyślanie *LubPs* bb3, E3v, V3v *marg*, aa5v; Zággrzáło fie we mnie ferce moje: á w rozmyślaniu moim zápali fie ogień. *Leop Ps* 38/4, 118/77; *BibRadz* *4; ále gdy weżrzimy do táiemnic Pánfkich/ dáleko ináczey o tym mieýcie w rozmyślaniu fwym możemy rozumieć niźli ták chociaybychmy ná nie y oczýmá fwemi pátrzyli. *RejAp* 181; czego y bez pífmá káždy w rozmyślaniu swoim doſięgnąć może *RejAp* 184v, 47 [2 r.]; *RejPos* 320v; *RejZwierc* 68v, 153; *KochPs* 27; *SkarŻyw* 371, 444; *LatHar* +12, 53, 608, 661, 663. Cf »być w rozmyślaniu«, »mie(wa)ć rozmyślanie«, »nie wynieść z rozmyślania«, »w rozmyślaniu«.

rozmyślanie skqd [= *z jakiego tekstu*] (1): Możeſz teź ná ten čás tego wżywać rozmyślania z pífmá ſwiętego. *LatHar* 88.

W tytułach (21): to fzeroce Philo żyd zacnj y wymowcá wielki [...] w księgách o Rozmyślaniu [!] wypifał *SkarŻyw* 362; Anzelmus w Księgách rozmyślán. *LatHar* 148 *marg*, 661 *żp*, 666, Aaa5v; *SiebRozmyśl kt*, B2 *żp*, G2, G3, G3v (17).

W połączeniach szeregowych (11): *OpecŻyw* 190; *KrowObr* 47; *BiałKat* 291; Potým z wielkich poſtow/ modlitw/ czytánia/ rozmyślania/ wpadł w bolenie głowy y żołądká: y wtým ciężkim vtrapieniu/ żył bliſko czterdzieſta lat *SkarŻyw* 291, 543; *ReszHoz* 136; Nic ku ſpiewaniu miłſzego/ Ku ſłuchaniu wdzięcznieýſzego/ Ku rozmyślaniu ſłodſzego/ Nie máłz nád Syná Bożego. *LatHar* 63, [249]; *WujNT* 770; *SkarKaz* 456a, 457a.

Zwroty: »być w rozmyślaniu [czyim]« = *być obiektem czyichś rozważeń* (1): Y dla tego ty ſwięte ſłowá Pánfkie tu ſobie ná początku tey ſpráwy náſzey ſpolnie á ſłuſznie przypominąć możemy/ á iſcieby vſtáwicznie miały być w rozmyślaniu náſzym *RejPos* 286v.

»rozmyślanie czynić« = *rozmyślać* (1): Rozmyślanie iáko czynić *LatHar* Aaa7v.

»mie(wa)ć (swoje) rozmyślanie; w rozmyślaniu mieć [co]« [w tym: *w czym* (6), *czego* (1), *o czym* (1)] = *rozmyślać* [szyk *zmienny*] (8;1): Bych ia w rozmyślaniu nie miał żakonu twego/ thedybych ſnadz był zginął w vniżeniu moim. *WróbŻołt* 118/92; Gruntowne ſwe rozmyślanie myálem w zakonye twym Ktory ya wdzyęcznym kochánim mam ſoby zawnždy fwym *LubPs* bb, aa5, bb3v [2 r.], bb6; A nákoniec ták iákochmy iuź ſłyſzeli/ co fie ſtáło themu ſwiętemu á wielkiemu człowiekowi/ doſyć y dziwnego y ſtráſznego o tym rozmyślania mieć możemy. *RejPos* 322; *SkarŻyw* 118; Ale w Zakonie Pánfkim ma ſwoie kochanie/ á w nim we dnie y w nocy pilne rozmyślanie *ArtKanc* P20.

peryfr. »nie wynieść z rozmyślania [czyjego]« = *być stale obiektem czyichś myśli* (1): Gdyź zakon twoy nye wynidzye z rozmyślány mego. *LubPs* cc2.

[»wziąć sobie ku rozmyślaniu«: Weźmiemy sobie ku rozmyszlanu: I. O zbawieniu nas wszystkich, o którym Piotr św. mówi. *AktaSynod* IV 24.]

Wyrażenia: »rozmyślanie duchowne« [szyk 2:2] (4): Tákże y káždy z nas gdy wſtápi wyſſzey do Páná tego w duchownym rozmyślaniu ſwoim/ wżytko vyrzy/ wżytko obaczy/ iż ten Pan nic bez przyczyny nie czyni *RejAp* 47, 12v; *SkarŻyw* 371; *LatHar* 663.

»gorące rozmyślanie« (2): *OpecŻyw* 190; Ná on czas życzyłbych łobie prawey łkruchy zá grzechy/ w mocney wierze y nádźiei/ y gorącego rozmyślania męki Chryśtułowej y gorzkiey śmierci iego *SkarKaz* 422b.

»nabożne rozmyślanie« [szyk 11:3] (14): TV mozem włożytz nábożné rozmyślaniyé/ ktoré łwiętę Brigidzie iełt obiawiono *OpecŻyw* 103, *kt*, 1, 160 [2 r.]; *OpecŻywSandR nlb* 5; *RejZwierc* 68v; *SkarŻyw* 353; *LatHar* 3, 190, 212, *Aaa3v*; *SkarKaz* 38a, 457a.

»pilne rozmyślanie« [szyk 6:1] (7): *LubPs* aa5v, bb3v [2 r.], bb6; *RejPos* 306; Bo tácy [tj. łświęci krótko wspomniani w Biblii] łą [...] łtudnie łákobowe głębokie/ do ktorych wiádrá trzebá y powrozow/ to iełt rozmyślania pilnego ná wyczerpánie przykłádw ze łświętych łpraw y z ływotá ich. *SkarŻyw* 240; *ArtKanc* P20.

»serdeczne, w sercu swoim rozmyślanie« [szyk 2:1] (2:1): Znałz y widzifz łerdeczne moye rozmyłánye *LubPs* E3v, A3; ále łzłá s kwápieniem á s pilnym rozmyłaniem w łercu łwoim o łáłce á o miłofierdziu Pána łwoiego. *RejPos* 306.

»stateczne rozmyślanie« (1): A thym łpołobem áby nas przywiółł ku łtátecznemu o nich [*sprawach Bożych*] rozmyłaniu/ ábychmy ich łobie lekce niepokłáđáli. *BibRadz* I 2a marg.

»żałosne rozmyślanie« (1): Nuż my wierni Krześciánie/ przez żáłofne rozmyślanie/ łmierci człówieká wólzelkiego/ bąđmyż łercá nabożnego. *ArtKanc* S16.

Szeregi: »czytanie i rozmyślanie« [szyk 3:1] (4): Czytánie y rozmyślanie łuchowne iego/ było włtáwiczne łwiczenie w zakonie Bożym. *SkarŻyw* 371; Nawięłtze iego kochánie było wczýtaniu y rozmyłaniu piłmá łwiętego *SkarŻyw* 507, 546; *PowodPr* 51.[*Ponadto w połączeniach szeregowych* 4 r.]

»modlitwa i (abo, a) rozmyślanie; rozmyślanie z modlitwą« [szyk 7:6] (13): *TarDuch ktv*; *LubPs* A3; A ná ono łię wieczne więzienie chęłliwie dla Pána Chryśtuła [*łśw. Eufrozyna*] podáłá/ prágnać też łobie y onego pokoiu á ofobności/ w ktorym by łobie wolnieyłzym rozmyłaniem y modlitwą miłóści ku pánu Bogu przyczynić byłá mogłá. *SkarŻyw* 14; [*łśw. Dunstan*] Był dziwnie pilny człek włpráwówaniu łufz łudzkich/ á wrozmyłaniu y modlitwie bárzo gorący *SkarŻyw* 509; Nabożne rozmyśłania z modlitwą złáczone/ przed przyięciem nachwálebnieyłzey łwiątości Ciáłá y Krwie Páńłkiey. *LatHar* 212; Ten łpołob modlitwy y rozmyśłania dziwnie pożyteczny iełt. *LatHar* 663, 3, 50, 51, 222, 514, *Aaa3v* [2 r.]. [*Ponadto w połączeniach szeregowych* 4 r.]

»tak rozmyślanie, jako i náładowanie« (1): y w nim [*łchrzcie*] Odkupiciela náłzego łmierć/ pogrzeb/ y łmartwychwłtánie nam przed oczy/ ták ku rozmyłaniu/ iáko y ku náłładowániu pokłáda. *KuczbKat* 120.

»pamiętka (a. rozpominanie) albo (i) rozmyślanie« (2): *KrowObr* 178v; ná ktorych [*łwieczarzach*] też tego Sákrámentu pożywáli/ á ižby tylko przy nich było rołpominánie y rozmyślanie męki Páńłkiey/ á nic inłzego *RejPosWiecz*³ [97].

»rozmyślanie i uważanie« [szyk 1:1] (2): *SkarŻyw* 202; Pámięć/ máteryey y rzeczy do rozmyśłania y wvázania łłuzących łodáie. *LatHar* 662.

»wiadomość (a. wywiádownie) i rozmyślanie« = *scientia et contemplatio* *Modrz* (2): Ano piłmá łwięte nam od Pána Bogá podáne/ nie dla tego nam łą złecone y zwierzone/ ábyłmy tylko imi

zbyteczne nałże o rzeczach głębokich wywiadowanie y rozmyślanie náfycić mieli *BibRadz* *4; *ModrzBaz* 8.

Wyrażenia przyimkowe: »za rozmyślaniem [w czym]« (1):

~*Szereg*: »za wglądaniem i rozmyślaniem« (1): Acźci ku niemu nie ládá iáko W.M. przyidziełz. Lecź áż zá pilnym y częłtym (wzywáiąc imienia Páńkiego) w rzecz tę wglądaniem: y w niey wftáwicznym rozmyślánem. *CzechEpPORz* **2.~

»w rozmyślaniu« (7):

~*w rozmyślaniu czego* (3): A wzbudzoná ták iuż máiąc wiárę w częłtym rozmyślánium śmierci Páńkiey y Zmartwychwftániu iego/ y onych dobrodzieyftwách Syná Bożego/ máią tey to wiáry fwey łzukać potwirdzenia/ wzywáiąc tego Sákrámentu. *WujJudConf* 222v; *SkarŻyw* 332, 527.

w rozmyślaniu czym (2): *RejAp* AA3; Bo máłoćby ná tym/ iżbyś tylko rospámiętawał mękę á śmierć tego Paná fwego/ w fercu á w rozmyślánium fwoim/ tedy to wie y czárt iż ieft vmęczon. *RejPos* 90.

W połączeniu szeregowym (1): Sam w boiazni Bożey/ w pośłufzeńftwie/ w miłości ku bliżnym/ y wielkim nád nędzą ludzką wżaleniu/ w modlitwie/ pościech/ czytániu/ rozmyślánium dobrodzieyftw Bołkich/ y w inem pobożności wfelákiey ćwiczeniu/ y náuce piłmá świętego/ co dzień lepiej [!] y wyłzfzey wftępował. *SkarŻyw* 527.

Wyrażenia: »w długim rozmyślaniu« (1): y w długim á trofłkiwym rozmyślánium/ tę rádę nálał. *SkarŻyw* 283.

»w dobrym rozmyślaniu« (1): MOdlitwy te/ ábo tym podobne odpráwiwfzy/ miey ná to pilne oko/ ábyś w iákim dobrym y pobożnym rozmyślánium záłnął: żeby y ołtátki myśli twoich/ iáko mowi Krol y Prorok Dawid/ święto czyniły P. Bogu twemu. *LatHar* 73.

»w nabożnym (a. pobożnym) rozmyślaniu« (2): [św. *Anzelm*] Był w nabożnym rozmyślánium y wrozumieniu piłmá y táiemnić [!] iego trudnych łzcześliwy y przenikáiąc. *SkarŻyw* 332; *LatHar* 73.

Szereg: »w tesknicach a w rozmyślaniu« (1): Tám [św. *Jan na Patmos*] będąc w onych tesknicach á w onym rozmyślánium fwoim/ Pan iż nigdy nie opuźcza wiernych fwoich/ wielekroć do niego połyłał ná rozmowy Anyoły fwoie *RejAp* AA3.~

W przen (9) : *OpecŻywPrzedm* C3; *RejPs* 107v; Serce wolne od myśli świeckich chowáiąc/ ná łkrzydłách ie rozmyśłania nabożnego wniebo podnołł. *SkarŻyw* 353; tym łię pokármem rozmyśłania w piśmie vgáścić niemoga/ ták iłz álz do dnia łzołtego ná pokarm niewłpomniá. *SkarŻyw* 362; A wodzow ná obźárftwo y opilłftwo nie ták łatwie podległemu łkázie ćiału twemu popuściłz/ kiedy zołć y ocet/ y gorzkie dwa napoie (o ktorých małz świádectwo S. Ewángeliłtow) Páná twego/ do łercá z rozmyślánem przypuściłz. *LatHar* 259; *SkarKaz* 457a.

Zwrot: »przypatrzeć (a. przypatrować) się rozmyślaniem« (2): to ieft/ áby łie przypáthrował y oczymá ciełefnemi/ y rozmyślánem duchownym/ prawdziwemu głółowi Páńkiemu. *RejAp* 12v, 47.

Wyrażenie: »serca rozmyślanie« (1): Day boże/ áby wft moich łpięwánié/ Tákże y łercá mégo rozmyślánié Gmyśli twéy było *KochPs* 27.

b. *Namysł przed podjęciem decyzji, zwłoka z podjęciem decyzji* (25) : Qui spacium deliberandi habuerunt, Którzi czás y chwilę rozmyśłania mieli. *Mącz* 404c, 191c; *Calag* 386a; *Calep* 247a.

I sg w funkcji okolicznika sposobu: »rozmyślanim« (1):

~Wyrażenie: »dobrym rozmyślanim« (1): Przykład o rośtropności/ ábyfmy wśzytko dobrym rozmyślánim czynili. *HistRzym* 57v.~

Zwrot: »nie cierpieć rozmyślania« = *wymagać natychmiastowej decyzji* (1): Non recepti cunctationem haec res, Tá rzecz nie cierpi rozmyśliánia. *Mqcz* 36b.

Wyrażenia przyimkowe: »bez, krom rozmyślania« = *natychmiast* (2:1): Ne mora sit quin pugnus continuo in mala haereat, Iż krom rozmyśliánia komu pięść w gębie vlgnie. *Mqcz* 233a; Tedy drugiego dnia wśzytki żony zebrałszy fie w wielkiey gromádzie bes rozmyślania przyszły ku fenatom prośząc/ áby rádnier dano dwu mężu iedney żenie/ niżli dwie żenie iednemu mężowi. *HistRzym* 72v.

~Wyrażenie: »bez długiego rozmyślania« (1): Ex tempore – Bez odkładu, bez długiego rozmisliania. *Calep* 397a.~

»z rozmyślaniem« (2):

~Wyrażenia: »z dobrym rozmyślaniem« (1): z dobrym y ftátecznym rozmyślánim [*cum bona et matura deliberatione JanPrzyw* 42]/ wśzytkié Práwá/ wśzytkié Przywileie/ wśzytkié Státuty y Dekréty [...]/ vmocnić/ potwierdzić/ vmyśliliłmy *SarnStat* 941.

»z wielkim rozmyślaniem« (1): *SarnStat* 1087 cf *Szereg*.

Szereg: »z rozmyślaniem i uważeniem« (1): A iż ten pokóy y zgodá z wielkim rozmyślánim y wważeniem [*cum omni maturitate et deliberatione JanStat* 865] przyiętá ku ftálému y mocnému porządku chowania byłá przywiedziona/ [...] *SarnStat* 1087.~

»po rozmyślaniu« (1):

~Wyrażenie: »po długim rozmyślaniu« (1): Cefarz po długim rozmyślánium/ powiedział mu przez Iurká Seldá/ w thy fłowá: [...] *BielKron* 229v.~

α. praw. *Przerwa w przewodzie sądowym mająca umożliwić sędziemu lub stronom namysł nad decyzją* (13) :

rozmyślanie na co (2): Przyczyná tego iest/ iż Powod dofyć długi czas miał ku rozmyślánium ná żálobę *GroicPorz* f2v; *SarnStat* 791.

rozmyślanie czyje [w tym: *G sb* (3), *pron poss* (2)] (5): O rozmyślánium Sędziégo ná trudná rzecz. GDy Sędzia weźmie łobie ná pytánie o iáká wątpliwóść: dáléy przedłużyć niemoże rozmyślania fwego/ iedno do trzecich Roków [*rem ulterius protrahere non potest JanStat* 491]: [...] á Sędzia Grodzki w fześcinaście Niedziél ma wypráwić fwé rozmyślánie [*debet expedire interrogationem JanStat* 492]. *SarnStat* 791; po którym rozmyślánium [*post ... deliberationem JanStat* 492] Sędziégo/ iuż żadna ftroná nie będzie moglá Prze fwéy popráwić álbo rozśzérzyć *SarnStat* 791 [*idem*] 812.

W połączeniu szeregowym (1): *De celeritate* powiedziałwśzy na przodku, zátym ciągná fie Tytuły: Ná rozmyślánie: Ná pytánie: Vifiá, *Scrutinium*: żeby nic fkwápliwie, nic ná przeskok, áni ná fzort Sędzia nie fądził. *DELIBERATIO. SarnStat* 790.

Zwroty: »brać sobie czas ku rozmyślaniu« (2): *SarnStat* 791, 813cf *Szereg*.

»czas mieć ku rozmyślaniu« (2): *GroicPorz* f2v; Y może bydz Sędzia o to vpómnión/ iefli nie wypráwi pytánia w onym czásie/ który miał y prześzedł ku rozmyślánium [*tempore medio, ad interrogandum habito JanStat* 492]. *SarnStat* 791.

»wziąć sobie [jak długo] na rozmyślanie« (2): Tedy Sędzia ma wnet powiedzieć iefli pámięta/ á iefli zápomni/ tedy łobie może wziąć do záiutrká ná rozmyślánie. *UstPraw* C2v; ále ná ty słowá/ wzięłá łobie dni ná rozmyślánie. *HistRzym* 35v.

Wyrażenie: »rozmyślanie sądowe« (1): [*posłowie mazowieccy*] Thes czo sie thicze vkroczenia sprawiedliwosci iako in accessoriis kazdego sandu przykladania rozmislania sandowego formul ku zapisowi i insich wsisthkich rzeczy ktore ku viprawieniu richleisemv sandow voyevodztwa ziem insich prziiáli *ZapWar* 1545 nr 2646.

Szereg: »rozmyślanie albo pytanie« (2): Iż to popráwienié Prze ma bydź raz tylko ná roku záwitym/ to ieft w ten czás/ gdy iuż Sędzia bierze łobie czás ku rozmyślániu álbo pytániu [*quando iam Iudex recipit sibi ad deliberandum, seu ad interrogandum JanStat* 492] *SarnStat* 791 [*idem*] 813.

Cf **ROZMYŚLAĆ, ROZMYŚLAĆ SIĘ**

KW, RS